BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG AJÁNLÁSA

(2005. január 12.)

azt illetően, hogy a benzin- és dízelüzemanyagokra vonatkozó 98/70/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv használatában mit jelent a maximált kéntartalmú benzin- és dízelüzemanyagok kiegyensúlyozott földrajzi alapon való hozzáférhetősége

(EGT vonatkozású szöveg)

(2005/27/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 211. cikkére,

mivel:

(1) Az Európai Parlament és a Tanács a benzin- és dízelüzemanyagok minőségére vonatkozó 1998. október 13-i 98/70/EK irányelve [1] 3. cikke (2) bekezdésének d) pontja és 4. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében a tagországoknak biztosítaniuk kell, hogy területükön kiegyensúlyozott földrajzi alapon elérhető legyen a maximált kéntartalmú ólmozatlan benzin és dízelüzemanyag.

(2) A 98/70/EK irányelv arról is rendelkezik, hogy a Bizottságnak útmutatást kell kidolgoznia azt illetően, hogy a fentiek használatában mit jelent a 10 mg/kg kéntartalmú ólmozatlan benzin megfelelően kiegyensúlyozott földrajzi alapon történő hozzáférhetősége.

(3) Helyénvalónak látszik hasonló útmutatás kidolgozása a legfeljebb 10 mg/kg kéntartalmú dízelüzemanyagra is.

(4) A Bizottság több lehetőséget vizsgált meg. E munka eredményeképpen és a tagországokkal, az érintett ipari és kereskedelmi szektorok és más nem kormányzati szervezetek szakértőivel folytatott egyeztetéseket követően a Bizottság kidolgozta az említett útmutatást,

AJÁNLJA:

A 98/70/EK irányelv 3. cikke (2) bekezdésének d) pontja és 4. cikke (1) bekezdésének d) pontja alkalmazásában és különösen a kénmentes ólmozatlan benzin és dízelüzemanyagok megfelelően kiegyensúlyozott földrajzi hozzáférhetősége tekintetében a tagországoknak a mellékletben lefektetett elveket kell alkalmazniuk.

Kelt Brüsszelben, 2005. január 12-én.

a Bizottság részéről

Stavros DIMAS

a Bizottság tagja

[1] HL L 350., 1998.12.28., 58. o. A legutóbb az 1882/2003/EK rendelettel (HL L 284., 2003.10.31., 1. o.) módosított irányelv.

MELLÉKLET

Útmutatás azt illetően, hogy a 98/70/EK irányelv 3. cikke (2) bekezdésének d) pontja és 4. cikke (1) bekezdésének d) pontja használatában mit jelent a megfelelően kiegyensúlyozott földrajzi hozzáférhetőség

1. AZ ÚTMUTATÁSBAN HASZNÁLT KIFEJEZÉSEK MAGYARÁZATA

A *nulla kéntartalmú* vagy *kénmentes üzemanyagok* a 10 mg/kg (ppm) vagy kevesebb ként tartalmazó ólmozatlan benzin- és dízelüzemanyagok.

Az *üzemanyagtöltő állomások* vagy *töltőállomások* olyan kiskereskedelmi vagy nagykereskedelmi kiszolgálóhelyek, ahol a közúti járműveket a meghajtásukhoz szükséges üzemanyaggal töltik fel (az EN 14274:2003 szabványban foglaltaknak megfelelően).

2. BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

A kénmentes üzemanyagok hozzáférhetőségének biztosítása érdekében a tagállamoknak az eltérő nemzeti piacoknak és ellátási infrastruktúráknak megfelelően bizonyos rugalmasságra van szükségük. Az alábbi tényezőket kell figyelembe venni:

1. *Alacsony népsűrűség*

A nagy kiterjedésű, alacsony népsűrűségű területeken valószínűleg kevesebb és kisebb töltőállomás található (a forgalom volumene vagy a kiszolgáló kutak számának tekintetében), míg a nagyobb állomások a sűrűbben lakott területekre koncentrálódnak. Figyelembe kell venni a töltőhelyek között megteendő nagyobb távolságokat és azt is, ha a meglévő infrastruktúra esetleg legfeljebb egy kéntartalom-kategóriába tartozó üzemanyag támogatására alkalmas.

2. *Magas népsűrűség*

A magas népsűrűségű területeken a töltőállomások valószínűleg átlagban nagyobbak (a forgalom volumene és a kiszolgáló kutak számának tekintetében), több van belőlük és emiatt egymáshoz közelebb találhatók. Ebben az esetben az infrastruktúra valószínűleg alkalmas a több üzemanyag-kategória támogatására és a töltőállomásokkal való lefedettség fokozatosabb megvalósítására.

3. *A kis szigetországok piacai*

A kis szigetországok piacainak helyzete valószínűleg az alacsony népsűrűségű területekéhez hasonló, ez kiegészülhet azzal, hogy kisebb (vagy egyedüli) a szállítói piac, illetve korlátozott a nagy terminálok száma (vagy csak egy van belőlük).

3. ÁLTALÁNOS ÚTMUTATÁS

A 98/70/EK irányelv 8. cikke értelmében a tagországoknak már szolgáltatniuk kell a kénmentes ólmozatlan benzin és a dízelüzemanyagok nemzeti értékesítési forgalmára vonatkozó alapvető adatokat.

Ez az útmutatás azt a négy értékelési szempontot ismerteti, amelyeket a Bizottság különösen hasznosnak minősített a kénmentes üzemanyagok földrajzilag kiegyensúlyozott hozzáférhetőségének meghatározásához az irányelv 3. cikke (2) bekezdésének d) pontja és 4. cikke (1) bekezdésének d) pontja alkalmazásában. A két részletesen kidolgozott A és B elsődleges lehetőség egyértelműbb és pontosabb adatokat tartalmaz a kénmentes üzemanyagok földrajzi hozzáférhetőségéről. Feltételezni lehet, hogy a tagországok általában vagy az A vagy a B lehetőséget választják, de a kettőt egyszerre nem alkalmazzák.

A kevésbé részletesen kidolgozott C és D másodlagos lehetőség a meghatározott területeken való hozzáférhetőségről tartalmaz adatokat.

Meg kell azonban jegyezni, hogy a javasolt lehetőségek értelmüket vesztik, amennyiben az összes állomás tekintetében a 60, vagy akár a 80 %-ot is eléri – vagyis magas – a hozzáférhetőség. Ezekben az esetekben nem szükséges a nemzeti politika sikerének regionális alapon történő részletes értékelése. A D lehetőség esetében a helyzettől függően kissé magasabb is lehet a százalékos arány.

Bármelyik esetről legyen is szó, a kénmentes ólmozatlan benzin és a kénmentes dízelolaj eltérő bevezetési körülményei közötti eltérések a külön-külön történő elemzésüket igényelhetik.

A tagországok megválaszthatják azokat a módszereket, amelyeket a kénmentes üzemanyagok országos szintű rendelkezésre állásának megvalósításához a legmegfelelőbbnek tartanak. Ajánlatos azonban, hogy a tagállamok a döntésük meghozatala előtt vizsgálják meg az itt bemutatott lehetőségeket, mielőtt döntést hoznának az irányelv nemzeti alkalmazását leginkább segítő és megfelelő intézkedésekről. A különleges eseteket a 4. cikk taglalja.

3.1. *(A) lehetőség: A kénmentes üzemanyagot kiszolgáló töltőállomások aránya régiónként*

3.1.1. Kritérium

(Az egyes beszámolási évek végén) rendelkezésre álló kénmentes üzemanyagokat forgalmazó nemzeti ólommentes benzin- és dízelüzemanyag-töltő állomások száma/típusa az Eurostat háromszintű Statisztikai Célú Területi Egységek Nómenklatúrája (NUTS) szerint, régiónkénti bontásban.

Ennél a kritériumnál az alábbi egységek használatosak:

a) töltőállomások száma;

b) a kénmentes üzemanyaggal rendelkező állomások százalékos aránya.

3.1.2. Hasznosság

Ennek a kritériumnak az az előnye, hogy egyértelműen megjelöli a kénmentes üzemanyagok földrajzi rendelkezésre állásának azt a szintjét, amely biztosítja a hazai területen belüli ésszerűen egyenletes eloszlást. A NUTS regionális területeit már meghatározták és más közösségi statisztikákban használják is őket, és a NUTS bizonyos meglévő regionális adatainak hozzáférhetősége (pl. lakosság, földterület stb.) lehetővé teszi további hasznos elemzések elvégzését.

3.2. *(B) lehetőség: A kénmentes üzemanyagot kiszolgáló töltőállomások közötti átlagos távolság*

3.2.1. Kritérium

A kénmentes üzemanyagot is kínáló ólmozatlan benzin- vagy dízelüzemanyag-töltő állomások közötti átlagos távolság. Beletartozik a kénmentes üzemanyagot is kínáló töltőállomások közötti legnagyobb és legkisebb távolság országos átlagának kiszámítása is (külön az ólommentes benzinre és a dízelüzemanyagra). Ezt érdemes összevetni az összes töltőállomás országos átlagával.

3.2.2. Hasznosság

Ennek a kritériumnak az az előnye, hogy figyelembe veszi azokat az eltérő távolságokat, amelyeket a kénmentes üzemanyaggal működő járművek tulajdonosainak kell megtenniük ahhoz, hogy járművüket az ország területén újratölthessék. Az összes töltőállomás országos átlagának összehasonlításával ez a kritérium jobban elhelyezhető a sajátos nemzeti feltételek között.

3.3. *(C) lehetőség: A kénmentes üzemanyagok hozzáférhetősége a nagy töltőállomásokon*

3.3.1. Kritérium

Az országosan rendelkezésre álló kénmentes benzint vagy dízelüzemanyagot kínáló nagy/jelentős töltőállomások száma és százalékos aránya. A tagországoknak a nagy töltőállomásokat a millió liter/évben megadott minimális forgalmi volumennek megfelelően kell meghatározniuk az országos körülményeknek megfelelően (pl. lehetséges, hogy a meghatározás az összes töltőállomás mintegy 5 %-ára érvényes).

3.3.2. Hasznosság

A nagy töltőállomások ott találhatók, ahol a kereslet nagy, így ez a kritérium hasznos mutatója lehet a kénmentes üzemanyagok hozzáférhetőségének ezeken a területeken. Ezeket a nagy töltőállomásokat méltányosan egyenletesen kell elosztani a nemzeti területen és a kritériumnak viszonylag könnyen használhatónak kell lennie.

3.4. *(D) lehetőség: A kénmentes üzemanyagok hozzáférhetősége az országutak/autópályák töltőállomásain*

3.4.1. Kritérium

A kénmentes benzint vagy dízelüzemanyagot kínáló jelentős országúti és autópálya- töltőállomások száma és százalékos aránya országosan szinten. A jelentős országutakat vagy autópályákat a tagországnak kell meghatároznia, a körülményeknek megfelelően.

3.4.2. Hasznosság

Ez a kritérium különösen hasznos a tranzit- és az idegenforgalom tekintetében, amennyiben mutatja a hozzáférhetőség mértékét a jelentős forgalmú főútvonalakon. Ezeket az állomásokat egy viszonylag egyenletes és kiterjedt földrajzi alapon kell elhelyezni az ország területén, alapvetően a nagyobb népességű központokhoz kapcsolódva.

4. KÜLÖNLEGES ESETEK

Bizonyos esetekben a tagországok által hozott intézkedések típusa vagy különleges helyzetük következtében nem szükséges, hogy a tagországok teljes mértékben igénybe vegyék akár az elsődleges vagy a másodlagos lehetőségeket a kénmentes üzemanyagok földrajzi rendelkezésre állása szintjének megfelelő szemléltetéséhez. Az alábbi két esetben elegendő a nemzeti politika sikerének kevésbé részletes értékelése is:

1. a kénmentes ólmozatlan benzin és dízelolaj már igen elterjedt a nemzeti piacon, vagy már nagy mértékben átálltak a használatára;

2. a tagországban egyetlen terminál/szállító van, vagy korlátozott szigetországi piacról van szó.

Ezekben az esetekben az alábbi korlátozott szintű elemzést kell alkalmazni.

4.1. *Igen nagy elterjedtség/A piac nagy mértékben átállt*

Azokban az esetekben, amikor a tagországok által hozott intézkedések típusa országszerte biztosítja az igen nagy elterjedtséget vagy a piac nagy mértékű átállását (pl. a töltőállomások vagy értékesítések aránya 60–80 %), valószínűleg elegendő, ha csak a kénmentes üzemanyagok összes értékesítésének arányára (volumen) vonatkozó alapinformációkat és az ólmozatlan benzinre vagy dízelolajra vonatkozó országos szintű adatokat használják, a helyzetnek megfelelően

Ezt az igen magas rendelkezésre állást/piaci átállást több módon is el lehet érni. Egyebek között az alábbiakkal:

a) iparági megállapodások szavatolják a kénmentes üzemanyagok kínálatát a töltőállomások többségében;

b) ösztönző adók alkalmazásával megkönnyítik, hogy a kénmentes üzemanyagok túlsúlyba kerüljenek a piacon;

c) a töltőállomások kénmentes üzemanyagra való kötelező átállásának/a kénmentes üzemanyagok kötelező hozzáférhetőségének bevezetése.

4.2. *Egyetlen terminál/Szigetországi piacok*

Azokban a tagországokban, ahol egyetlen ellátó terminál van, vagy szigetországi piaci viszonyok esetén a kénmentes üzemanyagok gyorsan és széles körben, akár 100 %-ban is elterjedhetnek. A konkrét helyzettől függően ezeken a sajátságos területeken emiatt csökkenhet az A és D lehetőség alkalmazásának hasznossága.